

Ham Radio – Friedrichshafen, 2018

Jánosy János Sebestyén hőfizikus mérnök, irányítástechnikai szakmérnök, HA5GN, ha5gn@freestart.hu

Idén június 1. és 3. között rendezték meg Friedrichshafenben, a Bodentó mellett a DARC által szervezett 43. „Ham Radio” kiállítást és börzét. Az idei motók: „Radio Scouting” és „Do not disturb!”

Dátum mizéria

Tavaly a szokásosnál két héttel később volt a vásár, idén két héttel előbb. Jövőre visszaáll az eredeti rend: június utolsó teljes hétvégéje. Rádióamatőröknek nem mindegy, mert az idei kiállítás egybeesett egy fontos URH versennyel, ami visszavett a részvételből. A szokásos időpont sem tökéletes. Németországban pénteken még tanítási nap van, és ezért sokan csak szombatra tudnak ideérni. A gond az, hogy messze nem mi vagyunk a legnagyobb vásár. A hét nagy és öt kisebb kiállítócsarnokból csak három nagyot tudunk megtölteni, és a velünk összebútorozott Makers Faire se foglalt sokat, így nekünk kell alkalmazkodnunk a gazdagabb nagyokhoz. Mindenesetre ígéretet kaptunk, hogy a jövőben nem fognak lökdösní minket, visszaáll a megszokott rend. Ugy legyen! A megváltozott, nem túl szerencsés időpont hatása többféleképpen is érezhető volt. A pénteki jelenlét a szokott módon erős volt, a hétvégi gyengébb: sokan hazamentek versenyezni.

Csökkenett részvétel

Nem csak a látogatók, a gyártók is visszavettek a jelenlétből. Akik nagyobb forgalom mellett is csak nullszaldósak voltak, az idei megjelenést inkább kihagyták. Második éve nem jön a WiMo, pedig régen jó esély volt számunkra, hiszen már egy hónappal a vásár előtt a megrendelésekre 10% kedvezményt adtak,

ehhez jön ugye a német ÁFA és a szállítási költségek elmaradása, ha az ember maga viszi haza az árut. Állítólag most ingyen szállítanak(?!), a német ÁFA is működik, csak a 10%-tól esik el az ember. Majd kiprobálom. Nem jött a microHAM sem, az OM Power is kisebb területen volt, és a megszokott 44 méteres LUSO oszlop is hiányzott, ehelyett egy traktorra szerelt, kitelepülésekre javallt, kisebb kitolható torony kellett magát. *Andy Fleischer* és az ő ferritgyűrűi nem hiányoztak idén sem. Az SDR-Kit-et idén is a német DARC kiadó képviselte.

Mindegy, a lelkesedés azért a régi volt. *Klári '5BA*, *Péter '5LC* vitték a MRASZ standját, *Lóri '8DH* morzeírója kopogott. Fogott a finom magyar bor, volt érdeklődés bőven. A QSL lapokkal tele ládák is jöttek-mentek, ahogy kell.

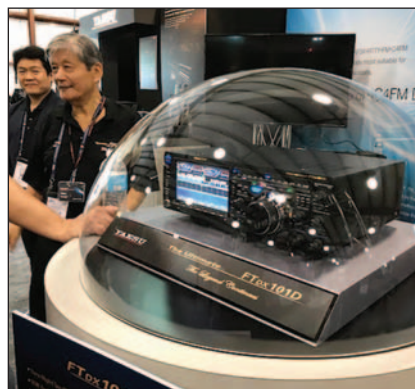
„Radio scouting”

A kiállítás egyik mottója: „Húzó-mágnes: rádiózó cserkészek”. Úgy tűnik, a fizikatanárok bevonása és az iskolai demonstrációk nem hoztak igazi felfrissülést, és a németek rájöttek: a cserkész táborokban a fiatalok olyasmiról iránt vonzódnak, amit otthon nem tudnak csinálni. Hiszen a rádiózás is ilyen! A cserkészek korábban évente világtalálkozó-

kon vettek részt (dzsembori: Jamboree), felvidéki édesanyám is ott volt leánykorában, tízévesen a magyar találkozón, Gödöllőn, 1933-ban. Emlékét az onnan hozott felírtos fokos őrzi. A cserkészek csak Németországban millió felett vannak, egy világtalálkozó egy helyszínen szinte elképzelhetetlen. Jó pár éve működik: cserkészcsapatok október harmadik hétvégéjén rádióamatőr állomásokat keresnek fel – egyénieket, klubokat és versenyállomásokat egyaránt – innen a rádió segítségével beszélgetnek egymással, cserélik tapasztalataikat. Nem mellesleg ismerkednek a rádiózással is. Ez a JOTA aktivitás: Jamboree On The Air, az IOTÁ meg a SOTA mintájára. Kérdés persze, milyen kapcsolat alakulhatna ki a nálunk kissé vallási háttérű cserkészek és a sokak által még mindig „cucilista” túlélőnek hitt MRASZ között.

„Bitte nicht stören”

Do not disturb, kérem, ne zavarjanak – ilyesmi van írva a kis lyukas kartonra, amit a szálloda szobakilincsére akaszthatunk, a takarítókat távoltartandó. Itt másról van szó. A német szövetség, a DARC megunta a filléres, gagyi kínai és egyéb elektronika által keltett zavarokat és a sarkára állt. Bevizsgálják a kifogásolt eszközöket, majd feljelentést tesznek, ha a készülék nem teljesíti a CE normát, és megpróbálják kitiltani a kereskedelemről az ártó, zavarokat keltő kütyüket. Nagyon itt van az ideje! A sajtókonferencián ki volt téve egy asztalka, rajta egy zenét játszó DAB műsorvevő rádióval, mellette egy kis LED-es asztali lámpával. Bekapcsolták a lámpát: a zene elhallgatott. A lámpát kissé távolabb helyezve, a rádió – akadozva bár – de megszólalt. Visszarakták

1. ábra

a rádió mellé – csend. Kikapcsolták a lámpát: megszólalt a rádió.

Nagyon ismerős ez minden magyar rádióamatőrnek is. Volt, aki rájött, hogy az utcai LED-es közvilágítás zavar, bejelentette, kijöttek, megmérték, mondták: ezt a típust már korábban betiltották. Lecseréltették a vállalkozóval, aki három utcával odébb nyilván újra felhasználta. A németek sokan vannak, van pénzük a hobbijukra, érdemes lenne figyelni, hogyan és mire jutnak, és felhasználni tapasztalataikat.

SDR vagy nem SDR: ez itt a kérdés

Még Einstein mondta: az új eszmék sosem győznek, mindig az ellenzők halnak ki. Kellett is 30 év – egy generációváltás – a relativitás-elmélet teljes elfogadottságához (bár újra jönnek mostanában egyesek a lapos Földdel). Először az volt a hit: az SDR lesz a XXI. század audionja, amit majd újra mindenki szorgalmasan bütykölhet a konyhaasztalon. Kiderült: a szinkrodin vevő és a PC hangkártyája kevés, és digitális adatfeldolgozó szoftvert írni nem könnyebb, mint kristálysűrőt beforrasztani. Ettől kezdve a nagy gyártóktól vártuk a Messiást, ami szakaszosan jött. Először mindenki DSP-t épített az utolsó KF-be. Aztán jöttek új cégek – mint pl. a FlexRadio – és belesaptak. Nagy sikert nem arattak, bár újabb készülékek már tényleg kitűnők. Hosszan beszélgettem egy képviselőjünkkel, aki arra panaszkodott, hogy a rádióamatőrök nagyon konzervatív banda: az a rádió szerintük, amin elől jó

3. ábra

sok gomb van, belül pedig csövek. Ez utóbbit azért cáfoltam, de a sok gomba ideje lenne beenyugodni. Már vagy 4 éve is látam náluk egy szép nagy dobozkat, rajta jókora VFO gombbal, hátul egy USB csatlakozóval, az idétlen nyolcgombos joystick helyett. Idén már megjelent a sok gombos előtét, a Maestro, a Flex6400-as szériához tartozéknak, bár nekem a gombok száma még mindig egy kicsit kevés, a vizesések számához viszonyítva. Idén viszont híre jött: a Yaesu is beindult, Daytonban bemutatva az FTdx101D-t, amely a nagy előd, az FT101 sikerét megcélozva az első Yaesu SDR lett. Az **1. ábrán** a daytoni golyóálló burkolat alatti rádiót láthatjuk, a **2. ábrán** az egyetlen elérhető fényképet mutatja. A **3. ábrán** a nagy elődnek egy, a bolhapiacra árult példányát mutatom be.

Engem ez az egész a Commodore64 – Sinclair ZX Spectrum párharcra emlékeztet. A ZX kicsit modernebb volt, de túl kicsi, billentyűzet helyett apró gumigombokkal, ezekre ráadásul (könnyen lekopó) három szín-

nel voltak funkciók (is) felírva, amit a színváltó gombokkal lehetett előhívni. A C64 ezzel szemben tejeskává színű volt, nagy, kényelmes, sötétbarna, masszív billentyűzettel, színben sokkal jobban passzolt egy polgári nappali bútorzatához, és a billentyűzetről is mindenki tudta, hogy mi csoda, ha mástól nem, a titkárnő-jétől. Az újdonságot mindenhol fiatalok találják fel, csak arról fedlekeznek meg, hogy pénze a meglett korúaknak van inkább, és nekik kell majd a motyót eladni. Mindig mosolygok, hogy a méregdrága FTdx9000-en két komoly, analóg Deprez-műszer látható, az FTdx5000-esen már csak egy, az olcsóbb FTdx3000-on már egy sincs, csak egy grafikus utánszó jutott a képernyőre.

A FlexRadio is próbálja ezt a békát lenyelni, és elfogadható megjelenésű rádiót fabrikálni, de a Yaesu ebben jobb, majdnem minden gombot megérték az előlapon. Csudák csudája: mindkét, egyenértékű SDR vevőnek van 4-4 azonos funkciójú gombja (párosával tengelyre szerelve), amelyekre olyan van írva: IF Shift, Width, Notch stb. A **4. ábrán** képét én készítettem, az üvegburától zavarva, amelyen ezek a feliratok láthatók is. Ezek a funkciók a több KF-es, KF-enként több kristálysűrős gépekről ismertek, külön macera lehetett az ezt imitáló szoftvert egy SDR-re megírni. Igaz, ezt látva az idősebbek félrehajtott fejfel, elégedetten bólogatnak.

A „truváj” csak most jön. Valamiért úgy érzem, nem is biztos, hogy ez a rádió létezik! Az összes

2. ábra